

Kaj je PROMET?

Je prevoz oseb, tovora in informacij na določeni razdalji.

A. Promet lahko ločimo glede **na pot:**

- **Kopenski** promet
- **Zračni** promet
- **Vodni** promet
- **Žičniški** promet
- **Poštni** / telekomunikacijski promet
- **Promet po ceveh, kabljih**

Kopenski se deli še na :

- Cestni promet
- Železniški promet

B. Promet lahko ločimo glede **na prevozno sredstvo:**

- **Avtomobilski** promet (z osebnimi avtomobili, avtobusi, tovornjaki, motocikli); tudi promet pešcev in kolesarjev.
- **Železniški** promet (promet z vlaki, tudi podzemna železnica)
- **Letalski** promet (promet z letali)
- **Ladijski** promet (promet z ladjami)
- **Promet poštnih** in telekomunikacijskih storitev (tudi internetnih)
- **Promet energentov** (nafta, plin, elektrika)

Ladijski se deli na:

- Rečni promet
- Pomorski promet

C. Promet lahko ločimo glede **na oddaljenost med lokacijami:**

- **Notranji** (nacionalni) promet - promet se vrši znotraj državnih meja.
- **Lokalni** promet - promet se vrši znotraj meja lokalne skupnosti.
- **Regionalni** promet - promet se vrši med lokalnimi skupnostmi in regijami
- **Daljinski** promet - promet se vrši na daljših razdaljah - lahko tudi med državami
- **Mednarodni** promet - promet se vrši preko meja države in med državami

D. Promet lahko ločimo glede na **namen potovanja**:

- **Javni** promet
- Promet **za lastne potrebe**
- Promet **blaga**
- Promet **storitev**

E. Promet lahko ločimo glede na **predmet prometa**:

- Promet **blaga**
- Promet **potnikov**
- Promet **storitev**
- V internetu: promet **podatkov**
- V poštnem prometu: promet **pošilk, pisem, denarnih nakazil**

F. Promet lahko ločimo glede **na organizacijo**:

- **Linijski** promet
- **Medkrajevni** promet
- **Tranzitni** promet (prevoz česa čez drugo državo, mesto)

Pogosto uporabljamo tujko **transport** = prevoz blaga, tudi ljudi, vozila, večje količine blaga.

Od razvoja prometa so odvisne gospodarske panoge, trgovina, turizem, ...

Razvoj prometa pa s seboj prinese tudi negativne posledice npr. onesnaževanje, prekupčevanje, ...

Promet in njegov razvoj vpliva na trgovino. Bolj je razvit promet, bolj dobičkonosna je trgovina (večja količina blaga, hitrejša dostava, hitrejši pretok informacij).

Trgovci so že v zgodovini potovali iz kraja v kraj. Obiskovali so sejme (tedenski, mesečni, letni), ki so se odvijali v določenem mestu (npr. ob cerkvenih praznikih). Tam so predstavili svoje blago, bili v stiku s strankami in sklepali kupčije. Kljub temu, da danes obstaja trgovinska ponudba preko spleta (olajša poslovanje), se trgovci in ponudniki blaga in storitev še vedno predstavljajo na sejmi, ki imajo informativni značaj.

Vsaka država priredi svoje sejme z različnimi vsebinami (gospodarski, knjižni, navtični, medicinski, živilski, obrtni, poročni, pohištveni, turistični, hrane in pijače, ...). Nekateri sejmi prestopijo meje in so znani tudi v drugih državah ali celo na drugih celinah. Takšni sejmi imajo velik pomen in vpliv na svetovno trgovino.

V Sloveniji organizirajo različne sejme ne samo v Ljubljani (npr. na Gospodarskem razstavišču), ampak tudi v drugih mestih (npr. Gornja Radgona, Celje). Seveda imajo različen obseg; na lokalni, na regionalni ali mednarodni ravni.

V naši regiji se odvija pomemben mednarodno obrtno podjetniški sejem imenovan Primorski sejem (Koper), v Portorožu navtični sejem, v obalnih mestih božično-novoletni sejmi, sejmi starin, sejmi hrane in pijače, pa še bi se našlo :D

- 1) Katere vrste prometa imajo po tvojem največji vpliv na onesnaževanje in zakaj?
- 2) Katera vrsta prometa med naštetimi omogoča rast prekupčevanja? Izberi samo eno naštetto vrsto in utemelji izbiro.
- 3) Razmisli: katere vrste prometa imajo pozitivno vlogo na gospodarstvo v naši okolici (regiji) in zakaj?
- 4) Katere sejme si že obiskal/a?